

দুলুমণিহাঁতির বিদ্যালয়ৰ বার্ষিক খেল-ধেমালিত গধুৰ বস্তু দলিওৱা খেলত কোনে কিমান মিটাৰ
দলিয়াৰ পাৰিছে চাওঁ আহা

নাম	দলিওৱা দূৰত্ব	স্থান
কৰবী	৩ মিটাৰ ৫০ চেণ্টিমিটাৰ	
নাফিচা	৩ মিটাৰ ১০ চেণ্টিমিটাৰ	
প্ৰণীতি	২ মিটাৰ ৫০ চেণ্টিমিটাৰ	চতুৰ্থ
সুপ্ৰিয়	৩ মিটাৰ	
দুলুমণি	২ মিটাৰ ২০ চেণ্টিমিটাৰ	
ৰঞ্জিণী	১ মিটাৰ ৪০ চেণ্টিমিটাৰ	

ওপৰৰ তালিকাখন চাই তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা

- * কোনে কি স্থান পালে তালিকাখনত লিখা ?
- * আটাইতকৈ বেছি দূৰলৈ কোনে আৰু কিমান দূৰলৈ দলিয়ালে ?
- * আটাইতকৈ কম দূৰত কোনে আৰু কিমান দূৰলৈ দলিয়ালে ?
- * প্ৰথম আৰু শেষৰ স্থান দুটাৰ দূৰত্বৰ পাৰ্থক্য কিমান ?
- * সুপ্ৰিয়তকৈ নাফিচাই কিমান বেছি দূৰলৈ দলিয়ালে ?
- * দুলুমণিয়ে প্ৰথম স্থান পাবলৈ আৰু কিমান দূৰলৈ দলিয়াৰ লাগিব ?

স্কেল সাজো আহা

প্রয়োজনীয় সামগ্রী

⇒ বাঁহর দীঘল কামি (তোমার ১ হাত মান)

⇒ দাগ কটা স্কেল এপাত

⇒ এডাল জোঙা পেঞ্চিল

কেনেকৈ সাজিবা

- * কামিডালৰ এটা মূৰত ‘০’ বুজাৰলৈ এটা দাগ কাটি দিয়া।
- * ‘০’ দাগটোত তুমি লোৱা স্কেলপাতত থকা ‘০’ দাগটো মিলোৱা।
- * এইবাৰ প্ৰতি ১ চেণ্টিমিটাৰ মূৰে মূৰে পেঞ্চিলেৰে দাগ দিয়া।
- * কামিডালত ১০ চেণ্টিমিটাৰ হ'লে ১০, ২০ চেণ্টিমিটাৰ হ'লে ২০ আদি লিখি যোৱা।
- * ১০০ চেণ্টিমিটাৰ পালে কামিডালত ১০০ লিখা আৰু ইয়াৰ পিছত কামিডাল কাটি লোৱা।
- * প্ৰতি চেণ্টিমিটাৰক স্কেলত থকাৰ দৰে সৰু সৰু দহ ভাগ কৰি দাগ দিয়া।

কাগজেৰেও এনে স্কেল সাজিব পাৰি

প্রয়োজনীয় সামগ্রী :

(আঁট পেপাৰ, কেচী, আঠা, স্কেল, পেঞ্চিল)

- * এখন আঁট পেপাৰৰ দীঘে দীঘে ৪ চেণ্টিমিটাৰ বহলকৈ দুটুকুৰা আঁট পেপাৰ কাটি লোৱা। আঁট পেপাৰ দুটুকুৰা আঠা লগাই দীঘল কৰি লোৱা।
- * আঁট পেপাৰৰ দীঘল টুকুৰাটোৰ এটা মূৰত ‘০’ দাগ এটা দি স্কেল পাতৰ ‘০’ দাগৰ সৈতে মিলাই লোৱা।
- * এইবাৰ প্ৰতি ১ চেণ্টিমিটাৰ মূৰে মূৰে পেঞ্চিলেৰে দাগ দি যোৱা। এনেদৰে ১০০ চেণ্টিমিটাৰ পালে তাত এটা দাগ দিয়া। ১০০ চেণ্টিমিটাৰ দাগটোত ১ মিটাৰ বুলি লিখা।
- * ইয়াৰ পিছতে কাগজডোখৰ কাটি লোৱা। এনেদৰে তোমাৰ বাঁহৰ আৰু কাগজৰ ‘মিটাৰ স্কেল’ সজা হৈ গ’ল। কাৰণ,

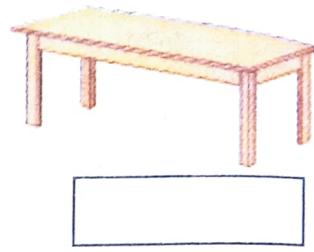
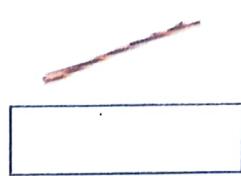
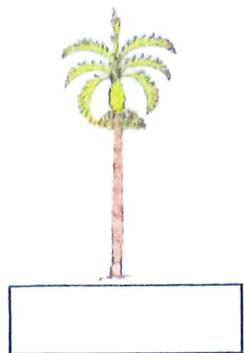
$$100 \text{ চেণ্টিমিটাৰ} = 1 \text{ মিটাৰ}$$

জানি লওঁ আহা-

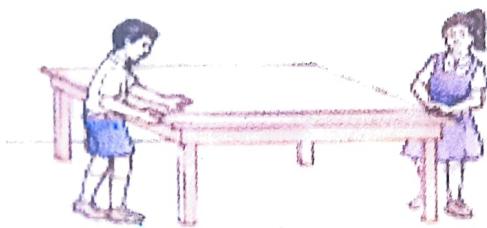
দীঘল বস্তুৰ জোখ মিটাৰত আৰু চুটি বস্তুৰ জোখ চেণ্টিমিটাৰত লোৱা হয়। মিটাৰ আৰু চেণ্টিমিটাৰক চমুকৈ যথাক্রমে মি আৰু চে মি বুলি লিখা হয়।

তলত দিয়া বস্তুৰ কি এককত লিখিবা? (চেণ্টিমিটাৰ/মিটাৰ)

প্রস্তুত কৰা স্কেলৰ সহায়ত চেণ্টিমিটাৰত জোখবোৰ লওঁ আহা

টেবুলখনৰ দৈৰ্ঘ্য = চেণ্টিমিটাৰ

শ্ৰেণী কোঠাৰ দুৱাবখনৰ উচ্চতা = চেণ্টিমিটাৰ

কঢ়ালৰ বাবে কটা কাপোৰৰ জোখ= চেণ্টিমিটাৰ

বিমনৰ উচ্চতা= চেণ্টিমিটাৰ

মণত পেলাও আহা

$$1 \text{ মিটাৰ} = 100 \text{ চেণ্টিমিটাৰ}$$

$$\text{গতিকে } 2 \text{ মিটাৰ} = 2 \times 100 \text{ চেণ্টিমিটাৰ} = 200 \text{ চেণ্টিমিটাৰ}$$

$$8 \text{ মিটাৰ} = 8 \times 100 \text{ চেণ্টিমিটাৰ} = 800 \text{ চেণ্টিমিটাৰ}$$

ନିଜେ କରା

৬ মিটার = = চেণ্টিমিটার

১০ মিটার = = চেণ্টিমিটার

১২ মিটার = = চে টি মিটার

মিটাৰ আৰু চেতিমিটাৰক, চেতিমিটাৰলৈ পৰিৱৰ্তন কৰোঁ আহা-

৫ মিটাৰ ২৫ চেণ্টিমিটাৰ

$$= ৫ \times ১০০ \text{ চেন্টিমিটার} + ২৫ \text{ চেন্টিমিটার}$$

$$= 500 \text{ চেলি} + 25 \text{ চেলি}$$

= ৫২৫ চেণ্টিমিটাৰ

মিটাৰ আৰু চেণ্টিমিটাৰক, চেণ্টিমিটাৰলৈ পৰিৱৰ্তন কৰা-

(ক) ৭ মিটাৰ ২৪ চেণ্টিমিটাৰ
=
=
= চেণ্টিমিটাৰ

(খ) ১২ মিটার ১৫ চেণ্টিমিটার
=
=
= চেণ্টিমিটার

(গ) ৩ মিটাৰ ৬০ চেণ্টিমিটাৰ
=
=
= চেণ্টিমিটাৰ

(ঘ) ১৫ মিটার ৭৫ চেণ্টিমিটার
=
=
= চেণ্টিমিটার

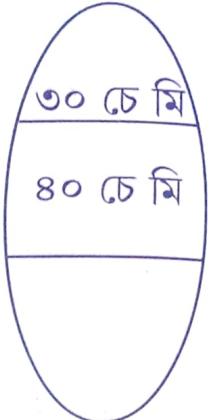
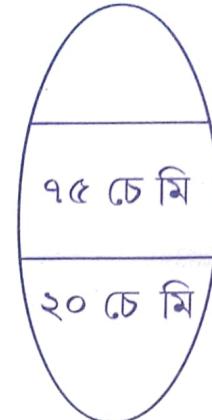
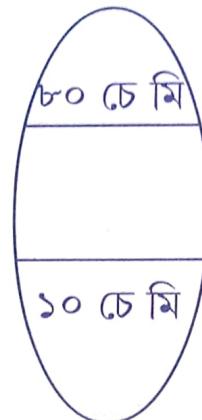
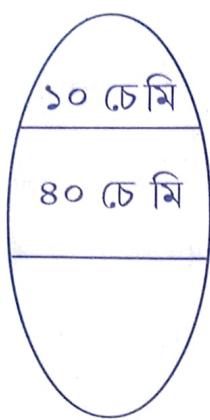
(৫) ১৭ মিটার ৮ চেণ্টিমিটার
=
=
= চেণ্টিমিটার

(চ) ১০ মিটাৰ ৪ চেণ্টিমিটাৰ
=
=
= চেণ্টিমিটাৰ

আরু কিমান চেণ্টিমিটাৰ লগ লগালে এক মিটাৰ হ'ব খালী ঠাইত লিখা

শিক্ষকলৈ নির্দেশনা : ছাত্র-ছাত্রীক কিমান চেণ্টিমিটাৰ লগ লাগি এক মিটাৰ হ'ব খালী ঠাইত পূৰ কৰিবলৈ দিব।

চেণ্টিমিটাৰক মিটাৰলৈ পৰিৱৰ্তন কৰোঁ আহা

$$\begin{aligned} 200 \text{ চেণ্টিমিটাৰ} &= 100 \text{ চেণ্টিমিটাৰ} + 100 \text{ চেণ্টিমিটাৰ} \\ &= 1 \text{ মিটাৰ} + 1 \text{ মিটাৰ} \\ &= 2 \text{ মিটাৰ} \end{aligned}$$

চেণ্টিমিটাৰক মিটাৰলৈ পৰিৱৰ্তন কৰা

(ক) 300 চেণ্টিমিটাৰ

$$\begin{aligned} &= \\ &= \\ &= \text{ মিটাৰ} \end{aligned}$$

(খ) 800 চেণ্টিমিটাৰ

$$\begin{aligned} &= \\ &= \\ &= \text{ মিটাৰ} \end{aligned}$$

(গ) 500 চেণ্টিমিটাৰ

$$\begin{aligned} &= \\ &= \\ &= \text{ মিটাৰ} \end{aligned}$$

(ঘ) 600 চেণ্টিমিটাৰ

$$\begin{aligned} &= \\ &= \\ &= \text{ মিটাৰ} \end{aligned}$$

কিমান চেণ্টিমিটাৰ হ'ব ?

তলত দিয়া প্ৰাণীবোৰৰ উচ্চতাৰ জোখ (প্ৰায়) দিয়া হৈছে। এই জোখবোৰ চেণ্টিমিটাৰত উলিওৱা।

১ মিটাৰ ১৫ চেণ্টিমিটাৰ

$$= 1 \times 100 \text{ চেণ্টিমিটাৰ} + 15 \text{ চেণ্টিমিটাৰ}$$

$$= 115 \text{ চেণ্টিমিটাৰ}$$

১ মিটাৰ ১০ চেণ্টিমিটাৰ

$$= \dots \dots \dots$$

$$= \dots \dots \dots$$

১ মিটাৰ ৫ চেণ্টিমিটাৰ

$$= \dots \dots \dots$$

$$= \dots \dots \dots$$

৫ মিটাৰ

$$= \dots \dots \dots$$

$$= \dots \dots \dots$$

১.২০ মিটাৰ

$$= \dots \dots \dots$$

$$= \dots \dots \dots$$

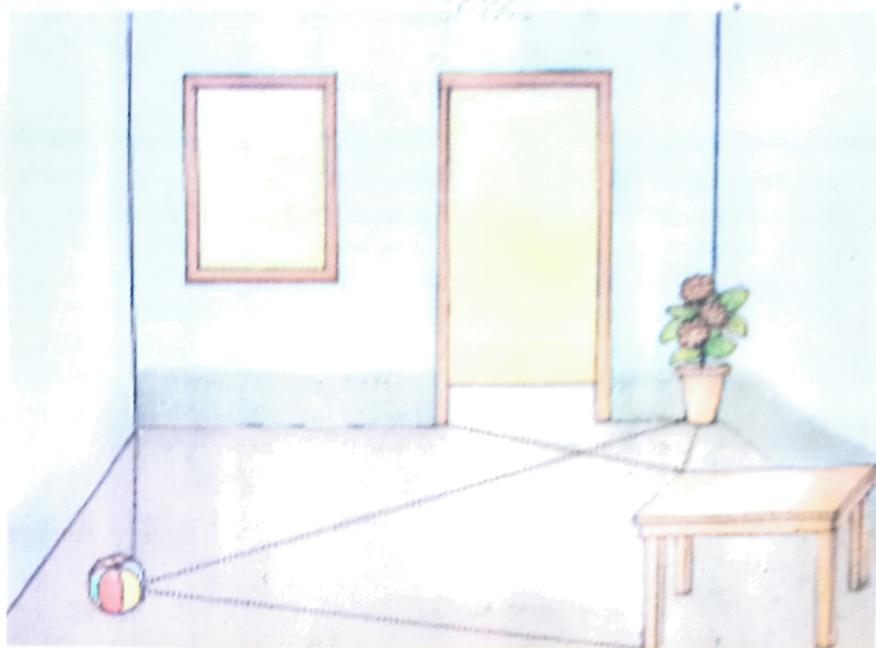
৩ মিটাৰ

$$= \dots \dots \dots$$

$$= \dots \dots \dots$$

তলাৰ ছবিখন চাই বস্তুৰোৰ মাজৰ দূৰত্ব অনুমান কৰো আঠা

শিফকলৈ লিমেনলা : ছবিখন চাই দূৰত্বৰোৰ অনুমান কৰিবলৈ দিব। এভোদলে অনুমান কৰি লিপা মানৰোৰ পাছত কেনেৰে জুবি চাৰলৈ দিব।

- (ক) বলটোৰ পৰা ফুলৰ টাবটোলৈ দূৰত্ব = চেণ্টিমিটাৰ
- (খ) বলটোৰ পৰা কোঠাটোৰ চুকটোলৈ দূৰত্ব = চেণ্টিমিটাৰ
- (গ) টেবুলখনৰ পৰা বলটোলৈ দূৰত্ব = চেণ্টিমিটাৰ
- (ঘ) দুৰাবৰ পৰা টেবুলখনলৈ দূৰত্ব = চেণ্টিমিটাৰ
- (ঙ) ফুলৰ টাবটোৰ পৰা টেবুলখনলৈ দূৰত্ব = চেণ্টিমিটাৰ

বিভিন্ন স্থানৰ মাজৰ দূৰত্ব অনুমান কৰা। পিছত প্ৰকৃত দূৰত্ব হিচাপ কৰি উলিওৱা

শিফকলৈ লিমেনলা : শিফক-শিফকিয়ো ছা-ছা-ছা-সকলক শ্ৰেণী কোঠাৰ বাহিৰলৈও উলিয়াই আনিব আৰু বিভিন্ন স্থানৰ মাজৰ দূৰত্ব পথমতে অনুমান কৰি পাছত সঠিক জোখ মাথৰ দাবা সত্যতা নিকপণ কৰিবলৈ দিব।

বিভিন্ন স্থান	অনুমানিক দূৰত্ব	প্ৰকৃত দূৰত্ব
শ্ৰেণীকোঠাৰ দুৰাবৰ পৰা ফুলনি বাগিচালৈ মিটাৰ মিটাৰ
শ্ৰেণীকোঠাৰ পৰা বাঞ্ছনি-ঘৰলৈ মিটাৰ মিটাৰ
বাঞ্ছনি-ঘৰৰ পৰা হাত-ধোৱা স্থানলৈ মিটাৰ মিটাৰ
ফুলনি বাগিচাৰ পৰা পানীৰ উৎসলৈ মিটাৰ মিটাৰ
শ্ৰেণীকোঠাৰ দুৰাবৰ পৰা বিদ্যালয়ৰ জগন্নালৈ মিটাৰ মিটাৰ

জানি লওঁ আহা

বাস্তা, নদী, পাহাৰৰ উচ্চতা আদি বেছি দীঘল জোখবোৰ ল'বলৈ কিলোমিটাৰ একক ব্যৱহাৰ কৰা হয়। কিলোমিটাৰক চমুকৈ (কি মি) বুলি লিখা হয়।

নদী এখনৰ দীঘ

বাস্তা এটাৰ দীঘ

$$1 \text{ কিলোমিটাৰ} = 1000 \text{ মিটাৰ}$$

যোগবোৰ কৰি চাওঁ আহা

(ক)

$$\begin{array}{r} 3 \text{ মি } 50 \text{ চে } \text{মি} \\ + 4 \text{ মি } 20 \text{ চে } \text{মি} \\ \hline \end{array}$$

(খ)

$$\begin{array}{r} 2 \text{ মি } 25 \text{ চে } \text{মি} \\ + 1 \text{ মি } 70 \text{ চে } \text{মি} \\ \hline \end{array}$$

(গ)

$$\begin{array}{r} 8 \text{ মি } 30 \text{ চে } \text{মি} \\ + 3 \text{ মি } 20 \text{ চে } \text{মি} \\ \hline \end{array}$$

(ঘ)

$$\begin{array}{r} 5 \text{ মি } 35 \text{ চে } \text{মি} \\ + 7 \text{ মি } 60 \text{ চে } \text{মি} \\ \hline \end{array}$$

(ঙ)

$$\begin{array}{r} 11 \text{ কি } \text{মি } 25 \text{ মি} \\ + 10 \text{ কি } \text{মি } 28 \text{ মি} \\ \hline \end{array}$$

(চ)

$$\begin{array}{r} 12 \text{ কি } \text{মি } 50 \text{ মি} \\ + 9 \text{ কি } \text{মি } 40 \text{ মি} \\ \hline \end{array}$$

বিয়োগবোর কৰি চাওঁ আহা

(ক)

$$3 \text{ মি } 80 \text{ চে } \text{মি} \\ - 2 \text{ মি } 80 \text{ চে } \text{মি}$$

(খ)

$$5 \text{ মি } 50 \text{ চে } \text{মি} \\ - 8 \text{ মি } 80 \text{ চে } \text{মি}$$

(গ)

$$8 \text{ মি } 50 \text{ চে } \text{মি} \\ - 3 \text{ মি } 30 \text{ চে } \text{মি}$$

(ঘ)

$$7 \text{ মি } 55 \text{ চে } \text{মি} \\ - 6 \text{ মি } 25 \text{ চে } \text{মি}$$

(ঙ)

$$24 \text{ কিমি } 32 \text{ মি} \\ - 18 \text{ কিমি } 15 \text{ মি}$$

(চ)

$$15 \text{ কিমি } 680 \text{ মি} \\ - 14 \text{ কিমি } 330 \text{ মি}$$

সমস্যাবোৰ সমাধান কৰোঁ আহা

(ক)

ৰমেনৰ দেউতাকে ১ মি ৫০ চে মিনীলা কাপোৰ আৰু ২
মি ৪০ চে মি বগা কাপোৰ আনিলে। তেওঁ মুঠতে কিমান
কাপোৰ আনিলে ?

(খ)

তোমাৰ ঘৰৰ দুৱাৰৰ ওপৰৰ খিলিটো ১৯০ চে মি উচ্চতাত
আছে। তুমি দুকি পোৱা উচ্চতা ১৬০ চে মি। খিলিটো
দুকি পাৰলৈ তুমি আৰু কিমান ওখ হ'ব লাগিব ?

(গ)

এয়োৰ পোছাক চিলাবলৈ ৩ মিটাৰ কাপোৰ প্ৰয়োজন
হয়। ৰিতলে বজাৰৰ পৰা তাৰ পোছাক চিলাবলৈ ৩৫০
চে মি কাপোৰ আনিলে। পোছাক চিলোৱাৰ পাছত কিমান
কাপোৰ থাকি যাব ?

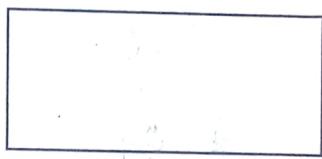
(ঘ)

৫ মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ বাঁহ এডালৰ পৰা ৪ মিটাৰ কাটিলে কিমান
মিটাৰ বাঁহ বাকী থাকিব ?

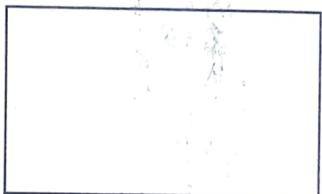
(ঙ)

মিলিয়ে ৫ মিটাৰ ৫০ চেণ্টিমিটাৰ দীঘল ৰঙ ফিতা এডাল
কিনিলে। ইয়াৰ পৰা তাই ৰীমাক ৩ মিটাৰ ৩০ চেণ্টিমিটাৰ
দিলে। তাইৰ হাতত এতিয়া কিমান ফিতা থাকিব ?

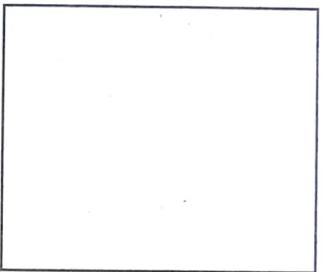
(চ) পাপৰিয়ে চাইকেলেৰে ১৫০ মিটাৰ আৰু খোজকাটি ৫০
মিটাৰ বাট গ'ল। মুঠতে তাই কিমান দূৰ বাট গ'ল?

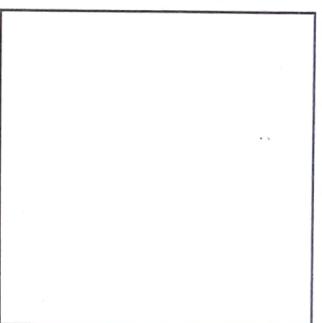
(ছ) বিদ্যালয়ৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতাত প্ৰিয়াই ৫০ মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ
খেলপথাৰখনত ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ দুই পাক ঘূৰিলে।
তাই কিমান দূৰত্ব অতিক্ৰম কৰিলে?

(জ) মেঘালীৰ উচ্চতা ১ মিটাৰ ৫০ চে মি। মেঘালীৰ ভনীয়েক
গুণগুণ তাইতকৈ ৩০ চে মি চাপৰ আৰু দেউতাক পৰেশ
মেঘালীতকৈ ৩৫ চে মি ওখ। গুণগুণ দেউতাক পৰেশতকৈ
কিমান চাপৰ?

(ঝ) ৰণজুনত্তৰ ঘৰৰ পদুলিলৈ যোৱাৰ বাটত এজোপা নাহৰ,
এজোপা শেৱালি আৰু এজোপা কৃষ্ণচূড়াৰ গছ আছে।
নাহৰ জোপাৰ পৰা শেৱালি জোপালৈ দূৰত্ব ২০ মিটাৰ।
শেৱালি জোপাৰ পৰা কৃষ্ণচূড়া জোপালৈ দূৰত্ব ১২ মিটাৰ।
নাহৰ জোপাৰ পৰা কৃষ্ণচূড়া জোপালৈ মুঠ দূৰত্ব কিমান?

নিজে জুখি চোৱা

- গচৰ পুলি এটা বৰা। ● তাত প্ৰতিদিনে পানী দিবা। ● এতিয়া প্ৰতি সপ্তাহত পুলিটোৰ জোখ লোৱা।
- প্ৰতি সপ্তাহত পুলিটো কিমান চেণ্টিমিটাৰ ওখ হ'ল লিখা।

সপ্তাহ	চেণ্টিমিটাৰ
প্ৰথম সপ্তাহত চে মি
দ্বিতীয় সপ্তাহত চে মি
তৃতীয় সপ্তাহত চে মি
চতুর্থ সপ্তাহত চে মি

শিক্ষকলৈ নিৰ্দেশনা ৪ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক এনেধৰণেৰে প্ৰকল্প কৰিবলৈ দিব।

